

Strah od kazne kao motivator za edukaciju

Sonja Polonijo
sonjapolonijo@gmail.com

Odvojeno sakupljanje otpada

- Zakon o otpadu 2004.
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu 2009.
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom 2013.
- Zakon o gospodarenju otpadom 2021.

- stavimo stvari u perspektivu...

Nije baš da se nije ništa radilo, ali...

Besplatne vreće iz Zagreba i Osijeka iskorištene za MKO u Crikvenici

Pokušaji motivacije na odvajanje

- ▶ naplata po načelu „onečišćivač plaća” – najveći popust od 100% ima onaj tko otpad nepropisno odloži
- ▶ čuvanje planete Zemlje – preapstraktno za mnoge
- ▶ nedostatak interesa za problematiku (otpada je problem samo dok je u mome stanu)
- ▶ na edukacije za građane odazovu se osviješteni pojedinci

Činjenice:

- ▶ do 60% otpada u zajedničkom spremniku pogrešno odloženo
- ▶ do 30% otpada u vlastitom spremniku pogrešno odloženo

Kako motivirati odrasle, sadašnje korisnike javne usluge?

Kako nezainteresirane privesti edukaciji?

- što zapadne zemlje imaju, a mi ne koristimo?
- imamo li vremena čekati na rezultate dok danas educirana djeca odrastu?
- hoćemo li do tada izgledati ovako?

Ovlasti komunalnih redara – ZGO

1.

Nadležnost za inspekcijski nadzor

Članak 136.

(5) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje otpada od strane fizičkih osoba te na nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanja ili odlaganje otpada od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba protivno ovom Zakonu provodi osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: komunalni redar), ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

Za prekršitelje koji su obrti i tvrtke nadležan je Državni inspektorat???

Ovlasti komunalnih redara – ZGO

2.

Članak 145.

(1) Komunalni redar naređuje uklanjanje otpada osobi koja je nepropisno uskladištila, ostavila, odbacila i/ili odložila otpad.

(2) Ako osoba koja je nepropisno uskladištila, ostavila, odbacila i/ili odložila otpad nepoznata, komunalni redar rješenjem naređuje uklanjanje otpada **vlasniku nekretnine** na kojoj je nepropisno uskladišten, ostavljen, odbačen i/ili odložen otpad ili **posjedniku nekretnine** ako vlasnik nekretnine nije poznat ili osobi koja sukladno posebnim propisima **upravlja određenim područjem** (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru) ili **osobi koju je zatekao da odbacuje** otpad izvan lokacije gospodarenja otpadom ili **osobi za koju se može dokazati** da je otpad odbacila izvan lokacije gospodarenja otpadom.

ZKG i Odluka o komunalnom redu 1.

Odluka o komunalnom redu Grada XY:

Na **površinu javne namjene** ne smije se bacati ni ostavljati otpad svih vrsta i kategorija ili je na drugi način onečišćavati, a posebno se zabranjuje:

1. bacanje i ostavljanje otpada izvan košara, posuda za otpad i propisanih vrećica sa logotipom komunalnog društva,

.....

8. zagađivanje i bacanje otpada i otpadnih tvari u kanale oborinske odvodnje,

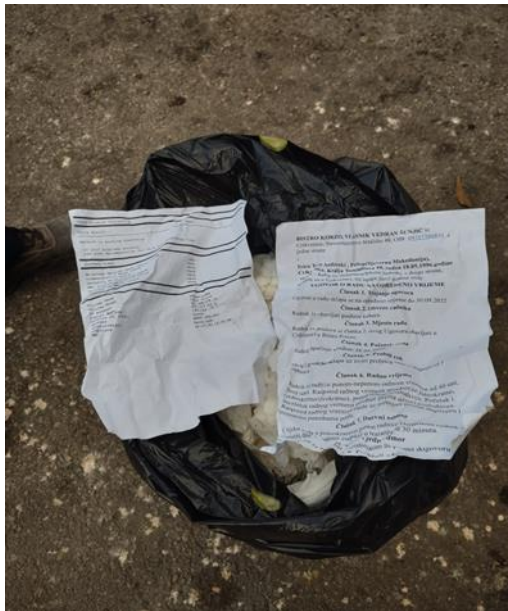
9. paljenje otpada...

.....

Vlasnici i korisnici stambenih objekata, poslovnog prostora i građevinskog zemljišta dužni su održavati okućnicu, odnosno **okoliš zgrade koji je vidljiv s površine javne namjene** uključujući i ogradu prema površini javne namjene koja ne smije ometati korištenje iste.

ZKG i Odluka o komunalnom redu 2.

- ▶ ne diskriminiraju počinitelja po statusu
- ▶ komunalni redar jednako postupa prema građanima, obrtima i tvrtkama
- ▶ svima može narediti uklanjanje otpada i dati prekršajnu kaznu
- ▶ jednostavnije i pravednije postupanje
- ▶ nije cilj zaraditi na kaznama, nego senzibilizirati javnost na pravila

Ovu crnu vreću, jednu od mnogih, nepropisno je odložio obrt. Hoćete li postupati po ZGO i svakodnevno zvati inspektora zaštite okoliša, ili će po gradskoj Odluci o komunalnom redu postupati komunalni redar?

Moguće rješenje problema (ZGO)

Nadležnost za inspekcijski nadzor

Članak 136.

(5) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje otpada ~~od strane fizičkih osoba~~ te na nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanja ili odlaganje otpada ~~od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba~~ protivno ovom Zakonu provodi osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: komunalni redar), ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

- povećati ovlasti komunalnog redarstva i van kruga fizičkih osoba
- inspektorima zaštite okoliša ostaviti nadležnost nad zaista velikim onečišćenjima (ionako ih je malo, pa ne stižu na mnoštvo sitnih prekršaja)

Stvarni život: kako riješiti problem?

Muke naše svagdanje

Tko i kako će rješavati?

- ▶ videonadzor
- ▶ komunalnih redara je malo i imaju puno drugih obveza nadzora
- ▶ radnika komunalnog poduzeća na terenu je više
- ▶ dogovor s gradonačelnikom i pročelnikom za komunalni sustav
- ▶ jednostavne upute radnicima kako složiti fotodokumentaciju i činjenični opis za Obavijest o počinjenom prekršaju
- ▶ akcija prije prolaska kamiona

Hvala na pažnji!

Ima li pitanja?